Kim Lane Scheppele

A felszabadító uniós jog?

PUBLICISZTIKA - LXVI. évfolyam, 5. szám, 2022. február 4.

2022 áprilisában, egy évtized után először nyílik esély, hogy az egységbe tömörült ellenzék leváltsa Orbán Viktort és a Fideszt. De ha az egyenlőtlen feltételek ellenére sikerül is megnyerni a választást, az új kormánynak további kihívásokkal kell majd szembenéznie, amikor kormányozni kezd, mert az Orbán által létrehozott rendszer garantálja a Fidesz hatalmát még akkor is, ha a párt a képviselői mandátumok csupán egyharmadát tudná megtartani, ami még a legoptimistább ellenzéki politikusok szerint is nehezen elképzelhető Fidesz-vereség lenne. A pillanatnyi helyzet szerint az ellenzéket gúzsba köti majd az Orbán-alkotmány, ha az Orbán-szabályok szerint kíván játszani. Abszolút kétharmados többségre van szükség az alkotmány, és relatív kétharmados többségre a sarkalatos törvények megváltoztatásához, amelyek kőbe vésték szinte mindent, a választókörzetek pontos határaitól – gátat vetve a választási törvények reformjának – az állami pénzeszközök definíciójáig, kivonva az állami ellenőrzés alól a Fidesz-közeli körök által nemrégiben magánalapítványokba átvitt hatalmas állami vagyont. Minden, ami Orbánnak fontos, minősített többségi jóváhagyást igényel, és csak abban az esetben módosítható, ha az ellenzék kétharmaddal nyer, ami Orbán választási törvényei mellett aligha lehetséges.